

המדור להכשרה מקצועית
THE DEPARTMENT OF FIELD WORK TRAINING
قسم التدريب المهني

תקנות ההכשרה המקצועית

הצבת התלמידים למקומות הכשרה מקצועית

ההכשרה המקצועית מתקיימת במסגרת המכונה "מרכז למידה", כל אחד ממרכזי הלמידה מאפשר למידת יעד מיומנויות וערכים של מקצוע העבודה הסוציאלית דרך הדגמתם בתחום מסוים או עם אוכלוסיית יעד מסוימת. שני מרכזי למידה מוקדשים למגמה הקהילתית, שאר מרכזי הלמידה הנם במסגרת המגמה הפרטנית. בראש כל מרכז למידה עומד רכז/ת.

בכל אחת משתי שנות ההכשרה המקצועית מוצבים הסטודנטים שבמגמה הפרטנית במרכז למידה שונה ובמסגרתו, הם משובצים למקומות ההכשרה בקהילה בירושלים וסביבתה. הם מודרכים על ידי מדריכים מטעם בית הספר. שיבוץ הסטודנטים למקומות ההכשרה המקצועית **נקבע אך ורק על ידי המדור להכשרה מקצועית**.

נלקחים בחשבון בהצבה זו, מטרות וצרכים חינוכיים ואפשרויות המצויות בידי המדור למצוא מקומות הכשרה מתאימים בסוכנויות השדה. צוות המדור עושה מאמץ לשבץ את התלמידים לפי אחת מארבעת בקשותיהם כעולה מהעדיפויות, שנרשמו בשאלון מקוון שממולא מספר חודשים לפני שנת ההכשרה. ההכשרה המקצועית מהווה חלק מהלימודים ובשום מקרה לא תעשה תמורת תשלום לסטודנט/ית.

משך ההכשרה המקצועית

ההכשרה המקצועית מתחילה בשבוע השני של שנת הלימודים ונמשכת **באופן רצוף**, עד סוף שנת הלימודים **כולל** החופשה בין הסמסטרים.

בחופשה בין הסמסטרים - על הסטודנט להמשיך בעבודה הישירה עם ולמען הפונים במגמה הפרטנית ובביצוע הפרויקטים במגמה הקהילתית. כמו-כן, על הסטודנטים להגיע להדרכה. פירוט בנוגע לחובות הסטודנטים בתקופת המבחנים מפורסם בנפרד ע"י המדור להכשרה מקצועית

חופשות חגים ומועדים:

בחופשת הפסח: אין חפיפה מלאה בין ימי החופשה מהשיעורים הפרונטליים לבין החופשה מההכשרה המקצועית. החופשה מההכשרה היא קצרה יותר מאשר החופשה מהלימודים האקדמיים. סטודנטים שאינם יהודים זכאים לחופשה בימי החגים שלהם. חלו החגים בימי הכשרה, יוחזרו ימי החופשה בחגי היהודים.

המדור להכשרה מקצועית
THE DEPARTMENT OF FIELD WORK TRAINING
قسم التدريب المهني

לוח חופשות ההכשרה המקצועית, יעודכן בראשית כל שנת הלימודים על ידי רכזת המדור להכשרה מקצועית וניתן לראותו בקישור באתר ההכשרה המקצועית.

היעדרויות מהכשרה מקצועית

סטודנטים נדרשים בנוכחות מלאה בימי ההכשרה המקצועית שלהם. כל היעדרות (מחלה, מילואים וכד') דורשת השלמה מתאימה של ימי הכשרה מקצועית. כל היעדרות חייבת להיות בידיעת המדריך ובאישורו. כמו-כן, חובתו של הסטודנט להודיע על היעדרותו גם למקום הכשרתו המקצועית. היעדרות מההכשרה מעל לשבוע דורשת אישור של רכז מרכז הלמידה, כמו-גם ידוע של ראש המדור להכשרה מקצועית. סטודנט יכול להיעדר עד שני ימי היעדרות בשנה מההכשרה מעבר לחופשות הנהוגות על פי לוח השנה האקדמי. עליו לקבל מראש אישור לכך מהרכז ומהמדריך, ולתאם זאת עם מקום ההכשרה.

היקף ההכשרה המקצועית:

ההכשרה מתבצעת במהלך שתי שנות לימודים:
בתכנית הבוגר בשנים ב' ו-ג': בימי א' ו-ד' - 8 שעות כל יום (סה"כ 16 שעות שבועיות)
ובתכנית ללימודי מוסמך בע"ס לבעלי תארים אחרים (תכנית ההשלמות) בשנים א' ו-ב': בימי א' ו-ד' - 8 שעות כל יום (סה"כ 16 שעות שבועיות)

השתתפות בהכשרה מקצועית

- ההשתתפות בלימודי ההכשרה מקצועית של שנה ב' מותנית בעמידה בתנאי המעבר משנה א' לב'.
- קורסים נלווים: הנם קורסים הנלווים להכשרה המקצועית. לא ניתן לקחת חלק בקורסים אלו שלא במקביל לביצוע ההכשרה המקצועית. כמו כן, לא ניתן לבצע הכשרה מקצועית, ללא השתתפות בקורסים אלה, ע"פ הפרוט הבא:

המגמה הכללית – פרטנית :

שנה א' בהכשרה – "מתודות בעבודה סוציאלית", ו"מיומנויות בעבודה סוציאלית".
שנה ב' בהכשרה - "מתודות ג" תחת שם זה מוצעים מספר קורסים מדי שנה והסטודנט ישתתף באחד מהם.

המגמה לעבודה סוציאלית קהילתית:

שנה א' בהכשרה: "עבודה סוציאלית עם קבוצות וארגונים בקהילה", ו-"מיומנויות תקשורת בין-אישית בעבודה קהילתית".

שנה ב' בהכשרה: "מתודות ודרכי התערבות קהילתיות וארגוניות".

המדור להכשרה מקצועית
THE DEPARTMENT OF FIELD WORK TRAINING
قسم التدريب المهني

- השתתפות בלימודי הכשרה מקצועית של שנה ג' מותנית בהשלמת הכשרה מקצועית של שנה ב' ובהשלמת שעורי מתודות של שנה ב': במגמה הכללית ("מתודות בעבודה סוציאלית" ו"מיומנויות בעבודה סוציאלית"; במגמה לעבודה סוציאלית קהילתית "עבודה סוציאלית עם קבוצות וארגונים בקהילה", ו"מיומנויות תקשורת בין-אישית בעבודה קהילתית").
- הפסקה של ההכשרה המקצועית: במקרים בהם עולה שאלה בנוגע לתיפקודו של סטודנט במקום ההכשרה, צוות המדור יזום וועדה שמטרתה לקיים היוועצות עם הגורמים הרלוונטיים, בסופה ינתנו המלצות להמשך הכשרתו, הדרכתו והתפתחותו המקצועית של הסטודנט. בכוחה של הוועדה גם להמליץ ולקבוע הפסקה של סטודנט את הכשרתו המקצועית על רקע תפקוד לקוי ו/או חוסר התאמה מקצועי. ראה נוהל מפורט בנוגע ל"וועדות היוועצות".
- הפסקה של ההכשרה המקצועית, בין אם ביוזמת התלמיד ובין אם ביוזמת בית הספר, תגורר הפסקה של הקורסים הנלווים.
- סדנא: בכל מרכז למידה מתקיימת סדנא, המועברת על ידי הרכזת.
- היעדרויות מסדנאות מרכזי הלמידה: קיימת חובת נוכחות מלאה בסדנאות היה והסטודנט נאלץ להעדר מסדנא, חובה עליו להודיע על כך מראש לרכזת היעדרות ראשונה- מחייבת אישור והצדקה. היעדרות שנייה-מחייבת אישור והצדקה וכן הגשת עבודה רלוונטית לסדנא שהסטודנט החסיר ממנה. היעדרות שלישית- הסטודנט לא יעבור את שנת ההכשרה.

הוצאות נסיעה במסגרת לימודי הכשרה מקצועית

הוצאות הנסיעה למקום ההכשרה המקצועית וחזרה יחולו על הסטודנט. ככלל, מקום ההכשרה יחזיר לסטודנט הוצאות נסיעה בתפקיד (למשל: נסיעות לביקורי בית, נסיעות לצרכי איסוף מידע בשירותים שונים, נסיעות לצורך תיווך וסגור). כאשר המודרך גר בירושלים ונוסע למקום הכשרה בפריפריה של העיר (בית שמש, מברשת וכדומה), מקום ההכשרה יהיה חייב בהחזרי נסיעות הלוך ושוב למקום וממקום ההכשרה.

המדור להכשרה מקצועית

THE DEPARTMENT OF FIELD WORK TRAINING

قسم التدريب المهني

הערכת ההישגים וקביעת הציון בהכשרה המקצועית

- התקדמות הסטודנט בהכשרה מקצועית מוערכת באופן שוטף ומסוכמת פורמלית ע"י המדריך פעמיים בשנה.
 1. ההערכה הראשונה תעשה לקראת סוף הסמסטר הראשון, ותתייחס לעבודתו של הסטודנט ולהתקדמותו בלימודים.
 2. בתום סמסטר שני תינתן הערכה שנתית מסכמת.
- האחריות על מתן הציון תחול על המדריך אשר יקבע את הציון הסופי תוך שבועיים מסיום ההכשרה המקצועית.
- הציון השנתי בהכשרה מקצועית יהיה על בסיס "עובר/נכשל".
- קבלת הציון המילולי "השתתפות פעילה" בסדנא הינה תנאי לציון חיובי בהכשרה מקצועית.
- במקרה ויהיה המדריך סבור, במהלך שנת הלימודים כי הסטודנט אינו עומד בדרישות הבסיסיות של התנהגות מקצועית, יובא העניין להתייעצות עם הרכזת ולהתייעצות עם ראש המדור להכשרה מקצועית. במקרים כאלה יכול המדריך להעריך את הסטודנט כנכשל, גם לפני סוף שנת הלימודים וקיימת אפשרות להפסיק את הכשרתו המקצועית של הסטודנט

הקריטריונים להערכה:

- **זפוסים בסיסיים של התנהגות מקצועית** - כולל אחריות בעבודה, גישה מכבדת ובלתי מפלה, שמירת סודיות מקצועית ויושר.
- **ביצוע התפקיד המקצועי במגמה הפרטנית כולל** - (עבודה פרטנית) כולל: יצירת קשר תקשורת עם פונים ועם עמיתים; אסוף, ארגון ומיון של המידע והערכה; תכנון ההתערבות; בצוע ההתערבות; תפקוד הסטודנט בתחומי מדיניות ומנהל; תכנון, הערכה; סיום ההתערבות; תכנון ובצוע פרויקט; תפקוד הסטודנט כאדם לומד.
- **ביצוע התפקיד המקצועי במגמה לעבודה סוציאלית קהילתית כולל**: תכנון כניסה לקהילה; צרכים בעיות וסוגיות; תהליך התכנון; התערבות; תפקיד העובד הקהילתי; תפקוד הסטודנט בתחום מדיניות ומנהל; הערכה; סיום ההתערבות; תפקוד הסטודנט כאדם לומד.

המדור להכשרה מקצועית
THE DEPARTMENT OF FIELD WORK TRAINING
قسم التدريب المهني

לימודים במהלך ההכשרה: סטודנט שהפסיק לימודיו בהכשרה המקצועית, לפני תום שנת הלימודים מבלי שקיבל אשור מראש המדור להכשרה מקצועית, ייחשב כמי שנכשל בהכשרה המקצועית באותה השנה. סטודנט אשר נכשל בהכשרה המקצועית, רשאי לחזור עליה, פעם אחת במשך לימודיו לתואר בוגר. אם נכשל פעם שניה, לימודיו לתואר בוגר יופסקו. סטודנט שלימודיו הופסקו עקב כישלון בהכשרה המקצועית, יוכל להגיש בקשה לחזרה ללימודים החל מתום שנתיים מסיום שנת הלימודים בה נכשל בפעם השנייה. קבל הסטודנט ציון "נכשל", ולפי שקול דעתו של ראש המדור להכשרה מקצועית הכישלון נובע מסיבות חמורות במיוחד, רשאי ראש המדור לפנות בפנייה מנומקת לכינוס ועדת ערעורים ולהמליץ בפני הועדה על דחיית חזרתו של הסטודנט ללימודים בהכשרה מקצועית או/ו על תנאי חזרתו ללימודים. ועדת הערעורים תחליט אם לקבל את המלצת ראש המדור, או לדחותה, או על צעדים אחרים שיחולו על הסטודנט.

ערעור על הציון בהכשרה מקצועית

- (ראה גם סעיף 7.10 בנהלי הוראה ולימודים באתר האוניברסיטה באינטרנט - www.huji.ac.il)
- זכותו של הסטודנט להביע הסתייגות מההערכה ולערער בכתב - תוך שבועיים מקבלת ההערכה. את ההסתייגות או הערעור יש להפנות למדריך.
- החלטתו המנומקת של המדריך תימסר לתלמיד תוך שבועיים מיום קבלת הערעור מידי הסטודנט. האחריות על מתן הציון תחול על המדריך.

ציון "נכשל" בהכשרה מקצועית

קריטריונים למתן ציון "נכשל"

ציון "נכשל" בהערכת ביניים, במהלך שנת הלימודים או בסוף השנה יינתן:

- כאשר היתה הפרה של כללי האתיקה המקצועית ו/או כאשר נגרם נזק לפונים.
- כאשר הסטודנט אינו מגיע לרמה הנדרשת בהכשרה על בסיס הערכת המדריך/כה.
- כאשר הסטודנט הפסיק על דעת עצמו את השתתפותו בהכשרה המקצועית בלי שקיבל אישור מראשת המדור להכשרה מקצועית.

נוהל קבלת החלטה על מתן ציון "נכשל" במהלך שנת הלימודים

במהלך שנת הלימודים כאשר מתגלים קשיים בתפקודו של הסטודנט שעלולים להביא לכישלון בהכשרה, תביא המדריכה את הנושא לידיעתו של הסטודנט ותעדכן את הרכזת ואת ראשת המדור. הסטודנט זכאי לפנות לרכזת להתייעצות ללא השתתפות המדריכה. לפי הצורך יתקיים מפגש בהשתתפות הרכזת, המדריכה והסטודנט, וכן לפי הצורך תתקיים שיחה משותפת עם ראשת המדור. במפגש זה יידונו הקשיים ויובהרו התנאים להמשך לימודי הסטודנט בהכשרה המקצועית. במקרה שהסטודנט לא עמד בתנאים שסוכמו, יכתוב המדריך דוח מפורט ומנומק על תפקודו של הסטודנט והנושא יובא להתייעצות עם ראשת המדור, ועל פי החלטתה, תתכנס ועדת היועצות של המדור להכשרה מקצועית (ר' נוהל וועדת היועצות באתר בית הספר).

ועדת היועצות יכולה בין היתר להחליט על כישלון בהכשרה והחלטה זו תשלח לסטודנט בכתב. הוועדה תיתן לסטודנט הזדמנות להשמיע את דבריו, וניתן לעשות זאת בכתב. כפועל יוצא מכך, תופסק השתתפותו בקורסים שהם מלווי הכשרה (מיומנויות ומתודות).

לאחר קבלת החלטה בכתב, הסטודנט רשאי להגיש ערעור על החלטה זו תוך שבועיים בפני ועדת ערעור. ועדת הערעור תורכב מראשת התכנית של הסטודנט ומשני חברים נוספים מסגל בית הספר לעבודה סוציאלית.

חזרה על הכשרה מקצועית

סטודנט אשר נכשל בהכשרה המקצועית רשאי לחזור עליה פעם אחת בלבד במהלך שנות לימודיו בתואר. מקום ההכשרה לסטודנט החוזר על שנת לימודים ייבחר על ידי ראשת המדור בהתחשב בצורכי הלמידה של הסטודנט.

הפסקת לימודים בגין כישלון בהכשרה מקצועית

סטודנט החוזר על לימודי הכשרה מקצועית ובניסיון השני נכשל שוב בלימודי הכשרה, לימודיו בבית הספר יופסקו.

קיבל הסטודנט ציון "נכשל", ולפי שיקול דעתה של ראשת המדור נובע הכישלון מסיבות חמורות במיוחד, המצביעות על כך שהתלמיד אינו מתאים ללימודי עבודה סוציאלית או המשך הכשרתו עלול לגרום נזק למטופלים, רשאית ראשת המדור לפנות בפנייה מנומקת לראשת התכנית של הסטודנט, ולהמליץ בפניה על הפסקת לימודיו של הסטודנט. בסמכות ראשת התכנית לאחר שנתנה לתלמיד הזדמנות להשמיע את דבריו, להחליט על הפסקת לימודים או על דחיית חזרתו של הסטודנט ללימודים בהכשרה מקצועית או על תנאים לחזרתו ללימודים. ערעור על החלטה בדבר הפסקת לימודים יוגש לדיקאנית בית הספר בתוך שבועיים מההחלטה.

עברות הקשורות באתיקה מקצועית

סטודנט אשר נכשל בעברה הקשורה באתיקה מקצועית, ראשת המדור תחליט אם להפנות את העניין לממונה על וועדות המשמעת בבית הספר. הממונה על וועדת המשמעת תחליט לאחר שאפשרה לתלמיד להשמיע את דבריו, בהתאם להוראות המופיעות בתקנון משמעת תלמידים האם להפנות את המקרה לוועדת המשמעת האוניברסיטאית או לטפל בתלונה במסגרת גישור דיקן לפי הוראות התקנון. ועדת המשמעת האוניברסיטאית מוסמכת לדון גם בעברות הקשורות לאתיקה המקצועית ולהחליט החלטות שונות, לרבות הרחקה מהאוניברסיטה לתקופה מוגדרת או לצמיתות.

פרטים לגבי ועדת המשמעת האוניברסיטאית ניתן למצוא בתקנון משמעת תלמידים באתר האוניברסיטה העברית.

משוב מהסטודנטים לגבי חויית ההכשרה

לסטודנטים ניתנת הזדמנות להביע משוב על ההכשרה המקצועית במספר דרכים:

- שיחה ישירה עם המדריך.
- פנייה לרכז של מרכז הלמידה
- פנייה לראש המדור
- הבעת דעתם בסעיף המיועד לכך בטופס הערכה.

כל סטודנט ימלא טופס משוב הממולא בסוף השנה. טופס זה נשמר במזכירות התלמידים הכללית ומועבר למדור רק לאחר סיום תהליך הערכות סוף השנה.